

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV- 4096-88/ODK-2018

Praha 20. března 2018

Vyjádření k žádosti o informace

Dne 16. března 2018 obdrželo Ministerstva vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, Vaši žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Vzhledem k tomu, že tímto způsobem požadujete informace k právní úpravě v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), tj. výklad konkrétních ustanovení zákona o obcích, je třeba nahlížet na Vaše podání jako na dotaz na názor, resp. žádost o stanovisko. Přestože se podle § 2 odst. 4 informačního zákona **povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názor**, uvádíme níže odpovědi na Vaše dotazy formou právně nezávazného stanoviska zdejšího odboru.

K Vaším konkrétním dotazům, jak je citujeme dále, považujeme za potřebné souhrnně předem uvést, že podle ustanovení § 70 odst. 1 zákona o obcích **funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí**. Co z toho plyne, upravuje v obecné poloze pro všechny „veřejné funkce“ zároveň zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že *na vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se tento zákon vztahuje, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpis (§ 5 odst. 1).*

Výkonem veřejné funkce se pro účely tohoto zákona rozumí plnění povinností vyplývajících z funkce, která je a) vymezena funkčním nebo časovým obdobím a b) obsazovaná na základě přímé nebo nepřímé volby nebo jmenováním podle zvláštních právních předpisů, tj. výkonem veřejné funkce se rozumí zejména výkon funkce poslance či senátora Parlamentu, člena zastupitelstva územního samosprávného celku a přisedícího (viz § 201 zákoníku práce). Ovšem v případě členů zastupitelstev územních samosprávných celků není rozsah povinností vyplývajících z příslušné funkce v jednotlivých případech stejný – liší se nejen podle druhu zastávané funkce (jiný je u uvolněného náměstka hejtmána kraje, jiný je u uvolněného starosty obce), ale zároveň podle toho, ve které obci (krají) danou funkci zastává.

Dále je potřebné vyjít v odpovědích na následující otázky z té skutečnosti, že se výkon funkce člena zastupitelstva územního samosprávného celku nepojí s pracovní dobou, 40hodinovým ani 5denním pracovním týdnem, který je obvyklý u zaměstnanců v pracovním poměru. **Doba výkonu funkce člena zastupitelstva obce se počítá na kalendářní dny** a také podle doby výkonu funkce v kalendářních dnech se v zásadě odměňuje.

V návaznosti na shora uvedené uvádíme k Vaším konkrétním dotazům následující.

1) *Je uvolněný zastupitel obce povinen čerpat řádnou dovolenou, pokud se soukromě nachází v zahraničí, a zda-li má čerpat řádnou dovolenou i o víkendu (sobota, neděle)?*

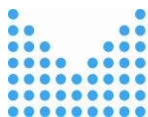
Pokud uvolněný člen zastupitelstva obce, jak je v dotazu výslovně uvedeno, pobývá **soukromě v zahraničí**, zřejmě po tu dobu nevykonává funkci. Proto, pokud pobývá v zahraničí soukromě celý den nebo několik dnů po sobě, zřejmě po tu dobu nevykonává veřejnou funkci a měl by po tu dobu, z logiky věci, vykázat čerpání dovolené. Podle ustanovení § 81a odst. 10 zákona o obcích **člen zastupitelstva obce oznámí předem čerpání dovolené obecnímu úřadu prostřednictvím starosty.**

Podle ustanovení § 81a zákona o obcích, *uvolněný člen zastupitelstva obce má nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok*, přičemž týden představuje 7 po sobě jdoucích dní a ke každému týdnu patří sobota a neděle – souhrnný celoroční nárok na dovolenou tak činí 5 x 7 (35) kalendářních dní. Zákon však výslovně stanoví, že z toho **nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem**. Už ze zákona tedy **10 dní dovolené (5 x 2) z celoročního nároku připadá každoročně výlučně jen na soboty, neděle a svátky.**

Pokud je uvolněný člen zastupitelstva obce na dovolené v zahraničí několik dní včetně soboty a neděle, pak by si měl vykázat čerpání dovolené i v sobotu a v neděli. Stejně tak, pokud bude dotyčný čerpat dovolenou bez přerušení jeden či více týdnů v tuzemsku, bude ji čerpat (a vykazovat) včetně sobot a nedělí. Na druhé straně, uvolněný člen zastupitelstva nebude vykazovat jako čerpání dovolené každý víkend, který stráví „doma“ soukromou záležitostí apod. a nikoliv na obecním úřadě. **V konkrétním případě vždy půjde o do určité míry individuální posouzení.**

2) *Je oprávněn uvolněný zastupitel obce pobírat tzv. stravenky? V případě, že ano, vztahuje se tato možnost i na soboty a neděle?*

Zákon o obcích v § 80 odst. 1 písm. d) dává obci **možnost**, nikoliv povinnost, poskytovat příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva. **Rozhodovat** o poskytování tohoto příspěvku či jiných obdobných příspěvků dle § 80 odst. 1 zákona o obcích **je vyhrazeno zastupitelstvu obce**. Zákonnou podmínkou však je, že příspěvek na stravování, stejně tak další příspěvky v § 80 odst. 1 zákona o obcích uvedené, **lze členům zastupitelstva poskytnout jen za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům obce** (viz § 80 odst. 2 zákona o obcích). V konkrétní obci lze tak poskytovat příspěvek na stravování uvolněným členům zastupitelstva dle obdobných interních zásad, které zde platí pro zaměstnance v pracovním poměru k obci. Dlužno poznamenat, že obvykle přispívají obce zaměstnancům na stravování, byť formou stravenek, jen za odpracované dny na pracovišti, resp. v místě výkonu práce (nikoliv, jsou-li na pracovní cestě, když je nárok na stravné v rámci cestovních náhrad, nebo jsou-li doma z různých osobních překážek nebo ve dnech nepřetržitého odpočinku v týdnu), pokud odpracovali alespoň 5 hodin resp. polovinu směny, apod. – pak by v dané obci stravenky za sobotu a neděli uvolněnému členovi zastupitelstva náležely/nenáležely, stejně jako

zaměstnancům, pokud formou výkonu funkce „odpracuje/neodpracuje“ na úřadě, resp. v místě výkonu funkce alespoň 5 hodin.

3) *Může uvolněný zastupitel obce a uvolněný zastupitel kraje v jedné osobě být na zahraniční služební cestě, na kterou byl vyslán krajem a současně v té době nečerpat dovolenou jako uvolněný zastupitel obce?*

Právní úprava ČR nevylučuje souběžný výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva kraje a uvolněného člena zastupitelstva obce. Z hlediska organizace času dotčené osoby a plnění úkolů, které se s každou jednotlivou funkcí pojí, to je jeho osobní záležitostí jakožto fyzické osoby a nositele mandátu člena zastupitelstva obce a současně mandátu člena zastupitelstva kraje. Proto, pokud je konkrétní fyzická osoba uvolněným členem zastupitelstva kraje, např. náměstkem hejtmána, a z titulu této funkce, tj. k plnění úkolů z této funkce vyplývajících vycestoval na zahraniční pracovní cestu, z logiky věci po tuto dobu de facto nemůže vykonávat funkci uvolněného člena zastupitelstva obce, např. starosty. Dle názoru Ministerstva vnitra, v takovém případě je na místě, aby byl po dobu související nepřítomnosti v obci (kdy k výkonu funkce starosty nebyl k dispozici) – z hlediska obce z jeho „osobních“ důvodů – „na dovolené.“ Ostatně, pro takovéto situace jinou formu nepřítomnosti, např. poskytnutí „neplaceného volna“ zákon o obcích nezná a neumožňuje.

Dlužno však k předmětu věci v obecné rovině poznamenat, že **zákon souběh dvou samostatných uvolněných (veřejných) funkcí nevylučuje**, ale současně žádnou konkrétní úpravou s takovou situací ani nepočítá. Zákon tak nemá žádný „oficiální, resp. universální mechanismus k řešení situací, když se výkon těchto funkcí dostane do (časové) kolize. Nejde uvolněného člena zastupitelstva obce „uvolnit“ k výkonu jiné funkce. Je tedy především v zodpovědnosti příslušného zastupitelstva, (a konkrétní fyzické osoby, která obě uvolněné funkce přijala), aby posoudilo, zda je v místních podmínkách takový „souběh“ vhodný, resp. možný a za jakých podmínek.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Ing. Jana Krumlová
tel. č.: 974 816 646
e-mail: odbordk@mvcrcz